

ЗВІТ

Українського палеонтологічного товариства НАН України про Міжнародну наукову конференцію та XLI Сесію Українського палеонтологічного товариства НАН України «ОРГАНІЧНИЙ СВІТ ДОКЕМБРІЮ ТА ФАНЕРОЗОЮ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ» (Київ, 2023)

11-12 жовтня 2023 р. в Інституті геологічних наук Національної академії наук України (м. Київ) відбулася Міжнародна наукова конференція та XLI Сесія Українського палеонтологічного товариства НАН України «ОРГАНІЧНИЙ СВІТ ДОКЕМБРІЮ ТА ФАНЕРОЗОЮ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ».

On October 11-12, 2023, the Institute of Geological Sciences of the National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv) hosted an International Scientific Conference and XLI Session of the Ukrainian Paleontological Society of NAS of Ukraine «ORGANIC WORLD OF THE PRECAMBRIAN AND PHANEROZOIC: THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS OF RESEARCH».

Організаторами заходів виступили Українське палеонтологічне товариство НАН України та Інститут геологічних наук НАН України.

Міжнародна наукова конференція та XLI Сесія Українського палеонтологічного товариства НАН України проходили у змішаному режимі (у конференц-залі ІГН НАН України та дистанційно через Zoom). Одночасно дистанційно (у Zoom) та у конференц-залі були присутні від 42 до 63 учасників. Заходи відбулися за участі 82 фахівців України (20 з яких – співробітники ІГН НАН України), Польщі, Німеччини, США, Болгарії, Грузії, Азербайджану. Серед учасників були визнані палеонтологи, стратиграфи, геологи, зоологи, ботаніки, географи, археологи, молоді спеціалісти й аспіранти з академічних наукових установ, 7 музеїв, вищих навчальних закладів (7 університетів), виробничих організацій: Інституту геологічних наук НАН України (м. Київ); Національного науково-природничого музею НАН України (м. Київ); ННІ «Інститут геології» Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Інституту зоології імені І.І. Шмальгаузена НАН України (м. Київ); Інституту ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України (м. Київ); Інституту географії НАН України (м. Київ); Інституту археології НАН України (м. Київ); Українського державного геологорозвідувального інституту державного підприємства «Українська Геологічна Компанія» (ВП УкрГРІ ДП УГК) (м. Київ); геологічного та географічного факультетів і Палеонтологічного музею Львівського Національного університету імені Івана Франка (м. Львів); Державного природознавчого музею НАН України (м. Львів); Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України (м. Львів); Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (м. Харків); АТ «Укргазвидобування», УкрНДІгаз (м. Харків); Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Полтава); ТОВ «ДРІВ ГЕО», Рівне; Грузинського національного музею (м. Тбілісі, Грузія); Грузинського технічного університету (м. Тбілісі, Грузія); Інституту нафти і газу НАНА (м. Баку, Азербайджан); Інституту геології і геофізики НАНА (м. Баку, Азербайджан); Інституту геологічних наук Польської академії наук (м. Краків, Польща); Інституту палеобіології Польської академії наук (м. Варшава, Польща); Вроцлавського університету (м. Вроцлав, Польща); Корпорації «BugWare, Inc.» (м. Таллахассі, США); Інституту геологічних наук Університету Фрідріха-Шиллера (м. Єна, Німеччина); Музею природознавства, Інститут досліджень еволюції та біорізноманіття Наукового товариства імені Лейбніца (м. Берлін, Німеччина).

Міжнародна наукова конференція та сесія працювали за такими науковими напрямками:

- Біорізноманіття органічного світу докембрію та фанерозою (морфологія, систематика, філогенія).

- Палеоекологія, палеогеографія.
- Біостратиграфія, подійна стратиграфія.
- Проблемні питання стратиграфії.
- Палеонтологічні дослідження для визначення критеріїв пошуку корисних копалин. Були представлені матеріали палеонтолого-стратиграфічних досліджень різних регіонів світу.
- Тематика конференції та сесії не обмежилася заявленими напрямками, було представлено матеріали палеонтолого-стратиграфічних досліджень різних регіонів світу.

На відкритті Міжнародної наукової конференції та XLI Сесії Українського палеонтологічного товариства НАН України мали вітальне слово президент УПТ НАН України док. геол. наук Олександра Петрівна Ольштинська та директор Інституту геологічних наук НАН України академік НАН України Стелла Борисівна Шехунова.

На початку конференції було представлено дві важливі доповіді щодо стану палеонтологічної науки в Україні в умовах війни та руйнівний вплив воєнної агресії Російської Федерації на палеонтолого-стратиграфічні дослідження в Україні:

О.П. Ольштинська (*Інститут геологічних наук НАН України, Київ, Україна*)

Руйнівний вплив воєнної агресії Російської Федерації на палеонтолого-стратиграфічні дослідження в Україні

О.Р. Olshtynska (*Institute of Geological Sciences of the NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine*)

The destructive impact of the military aggression of the Russian Federation on paleontological and stratigraphic research in Ukraine

А.В. Матвеев (*Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Харків, Україна*)

Палеонтологічні колекції Харківського університету імені В.Н. Каразіна, знищені внаслідок воєнних дій

A.V. Matveyev (*V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, Ukraine*)

Paleontological collections of V.N. Karazin Kharkiv National University that were destroyed by recent military actions

Учасники конференції та сесії взяли надзвичайно активну участь у засіданнях, було оприлюднено й обговорено 46 доповідей, у тому числі міжнародних наукових розробок (Україна-Польща, Україна-Німеччина), у яких представлено різні напрями сучасної науки: матеріали, присвячені питанням еволюції, систематики, стратиграфічного та географічного поширення докембрійської та фанерозойської біоти України та Світу, а також детальної стратифікації та кореляції відкладів давніх осадових басейнів; описи нових місцезнаходжень палеонтологічних решток, які доповнюють та уточнюють наявні дані щодо тафономії, екології, стратиграфічного та палеобіогеографічного значення викопних фаун і флор. Низку матеріалів було присвячено проблемам стратиграфії та модернізації стратиграфічних схем. Було репрезентовано попередні результати ревізії таксонів, розглянуто принципи та методи палеокліматичних реконструкцій на підставі результатів палеонтологічних досліджень, а також окреслено перспективи розвитку молекулярної палеонтології, проаналізовано деякі аспекти екології давньої людини. Також було наведено довідкові дані щодо палеонтологічних колекцій, які зберігаються в українських музеях, та підсумовано дані щодо втрат наукових об'єктів, таких як палеонтологічні колекції, стратотипові розрізи, унікальні місцезнаходження решток фауни та флори внаслідок військової агресії проти України. Було порушено низку проблемних та дискусійних питань стратиграфії та палеонтології.

На конференції та сесії було презентовано видання **«Органічний світ докембрію та фанерозою: теоретичні та прикладні аспекти досліджень»**: матеріали Міжнародної наукової конференції та XLI Сесії Українського палеонтологічного товариства НАН України (Київ, 11–12 жовтня 2023 р.). Київ, 2023. 92 с. / **«Organic world of the Precambrian and Phanerozoic: theoretical and applied aspects of research»**: materials of International Scientific Conference and XLI Session of the Ukrainian Paleontological Society

of NAS of Ukraine (Kyiv, October 11–12, 2023). Kyiv, 2021. 92 p. (ISBN 978-617-7699-39-1) DOI: <https://doi.org/10.30836/igs.UPS2023>, що містить 45 наукових повідомлень, серед авторів яких фахівці-палеонтологи України, Польщі, Німеччини, Грузії, Азербайджану.

На підсумковому засіданні Міжнародної наукової конференції та XLI Сесії Українського палеонтологічного товариства НАН України заслухано коротку доповідь президента УПТ НАН України док. геол. наук О.П. Ольштинської про результати конференції та сесії, окреслено перспективи палеонтологічних і стратиграфічних досліджень в Україні, прийнято резолюцію.

У резолюції Міжнародної наукової конференції та XLI сесії Українського палеонтологічного товариства НАН України зазначено:

1. Відзначити високий рівень організації та проведення Міжнародної наукової конференції та Сесії УПТ НАН України, що відповідають світовим стандартам.
2. Українське палеонтологічне товариство НАН України висловлює подяку дирекції ІГН НАН України та особисто директору ІГН НАН України академіку НАН України Стеллі Борисівні Шехуновій за ідеологічну, організаційну, технічну та фінансову підтримку у проведенні заходів.
3. Українське палеонтологічне товариство НАН України висловлює подяку членам Організаційного комітету за велику роботу з підготовки, проведення заходів та видання збірки Матеріалів.
4. Якомога більше висвітлювати у ЗМІ та соцмережах досягнення української палеонтології, сучасних напрямів та тенденцій розвитку науки.
5. Рекомендувати: Національному стратиграфічному комітету України послуговуватись новітніми розробками українських палеонтологів у побудові та вдосконаленні стратиграфічних схем.
6. Запропонувати на сесіях УПТ НАН України проведення доповідей-лекцій на замовлення з актуальних питань сучасної палеонтології.
7. Розробити та забезпечити постійне оновлення розділу про УПТ НАН України на новому вебсайті ІГН НАН України.інтернет-сайті ІГН НАН України.
8. Розширювати коло міжнародної співпраці УПТ НАН України шляхом проведення спільних міжнародних наукових досліджень та заходів.
9. Сприяти зберіганню та передачі до музеїв, зокрема Національного науково-природничого музею НАН України, монографічних палеонтологічних колекцій, що становлять національне надбання України, спонукати до співпраці приватних колекціонерів та передачі їх колекцій до музеїв; залучати до участі у конференціях працівників музеїв з метою поширення інформації про палеонтологічні колекції тощо.
10. Для підготовки проведення організаційної сесії з питань ревізії Статуту УПТ НАН України провести засідання робочої групи з розробки нової редакції Статуту.

Учасники заходів вкотре відзначили високий рівень організації та проведення Міжнародної наукової конференції та XLI Сесії Українського палеонтологічного товариства НАН України, що відповідають світовим стандартам. Вони зауважили, що попри руйнівний вплив воєнної агресії Російської Федерації на палеонтолого-стратиграфічні дослідження в Україні, Українське палеонтологічне товариство НАН України продовжує виконувати свою місію та залишається потужним науковим інтегруючим центром багатьох наукових напрямів вивчення біосфери геологічного минулого, а сесії Товариства є одним з найбільших у Східній Європі та найбільшим в Україні палеонтолого-стратиграфічним форумом.

Учасники Міжнародної наукової конференції та XLI Сесії Українського палеонтологічного товариства НАН України висловили подяку за гарну підготовку та успішне проведення заходів: голові оргкомітету, президенту УПТ НАН України

О.П. Ольштинській; секретарю оргкомітету, вченому секретарю та відповідальному секретарю Редколегії УПТ НАН України В.Ю. Очаковському; члену оргкомітету, віцепрезиденту УПТ НАН України В.І. Єфіменко; члену Редколегії УПТ НАН України Т.В. Шевченко; членам оргкомітету Є.А. Солянику та В.С. Дернову, усім членам Редколегії УПТ НАН України; за фінансову та організаційну підтримку – дирекції ІГН НАН України.

Вчений секретар
Українського палеонтологічного товариства НАН України,
кандидат геологічних наук

В.Ю. Очаковський